

Utvalg: Formannskap
Møtested: Formannskapssalen
Dato: 10.11.2015
Tidspunkt: 09:30

Eventuelt forfall må meldes Servicekontoret snarest på tlf. 75 68 20 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkivsaksnr
	Saker til behandling		
PS 144/15	Orienteringer, spørsmål - formannskap 10.11.15		2015/6
PS 145/15	Strategisk nærings samarbeid i Indre Salten	1-3	2014/290
PS 146/15	Alternativer for utskrivning av eiendomsskatt		2014/693
PS 147/15	Bruk av reserverte kontrakter ved anbud	4-12	2013/745
PS 148/15	Uttalelse vedr. ny ambulanseplan	Eget hefte	2012/121

Rognan, 05.11.15

Rune Berg
Ordfører

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	144/15	10.11.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Orienteringer, spørsmål - formannskap 10.11.15

Sakens bakgrunn

Det vil bli gitt følgende orienteringer:

- Rapport om el-inspeksjon og avvik – Røkland skole og andre bygg v/Leif Inge Almo
- Spørsmål om mottak av flere flyktninger – evt. tilretteleggings behov

Rådmannens innstilling

Orienteringene tas til informasjon.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	145/15	10.11.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Strategisk nærings samarbeid i Indre Salten

Foreliggende dokumenter:

Vedlegg: Referat fra møte ang strategisk nærings samarbeid i Indre Salten

Sakens bakgrunn

Saltdal, Sørfold og Fauske kommune har gjennom 2015 hatt flere møter hvor samarbeidsordninger har vært diskutert innenfor området næringsutvikling. Som vedlegg følger referat fra to møter i 2015 som grunnlag for diskusjon i Formannskapet.

De tre kommunene har organisert sitt næringsarbeid på ulike måter, Saltdal og Fauske har organisert det gjennom kommunale foretak, mens Sørfold har en nærings sjef i rådmannens stab.

Næringslivet i kommunene er preget av større konsern med leveranser både nasjonalt og internasjonalt, men også av mindre selskaper som har behov for kommunenes kompetanse på næringsutvikling.

Indre Salten inngår i en felles bo og arbeidsregion hvor innbyggerne pendler innenfor regionen og til Bodø. Arbeidsmarkedet og næringsutvikling i Indre Salten henger derfor nøye sammen med kommunikasjonsmuligheter innenfor regionen og ikke minst utviklingen i Bodø som er den store «motoren» i nærings sammenheng i Salten.

Samtidig har vi i Indre Salten selskaper som Nexans Norway AS og Elkem AS Salten Verk som med sin kompetanse og nettverk kan være av stor verdi for kommunene mht næringsutvikling.

Denne saken har vært diskutert flere ganger på rådmannsnivå og vi mener det er et behov for å kunne få formalisert et bedre strategisk næringsarbeid i Indre Salten.

I møtet som ble avholdt 4. september d.å. i Sørfold mellom kommunene Sørfold, Fauske og Saltdal fikk rådmennene i oppdrag å utarbeide sak til drøfting politisk i de tre formannskapene

for å få en avklaring hvorvidt det er et politisk grunnlag for et nærmere organisatorisk samarbeid mellom de 3 kommunene.

I dag er det et godt og velfungerende samarbeid på administrativt nivå innenfor næringsnettverket med fokus på kompetansebygging, nettverksbygging, koordinering av prosjekter mv.

Rådmannen er opptatt av mulighetene for å få på plass et felles operativt verktøy for næringsutvikling i Indre Salten.

Før vi bruker ressurser på å eventuelt utvikle et slikt konsept videre er det nødvendig med en politisk forankring i de tre kommunene.

Saken fremlegges derfor uten forslag til innstilling for diskusjon i formannskapet.

Rådmannens innstilling

Ingen innstilling

Saltdal kommune

Arkiv:

Arkivsaksnr: 2014/693

Saksbehandler: Ronny Seljeseth

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	146/15	10.11.2015
Kommunestyre		18.11.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Alternativer for utskriving av eiendomsskatt

Foreliggende dokumenter:

KST-sak 55/13 Årsbudsjett 2014, økonomiplan 2014-2017

KST-sak 27/14 Forprosjekt eiendomsskatt

KST-sak 42/14 Eiendomsskatt - valg av metode og rammer for taksering

KST-sak 49/14 Prinsipper for fritak for eiendomsskatt

KST-sak 55/14 Årsbudsjett 2015, Økonomiplan 2015-2015

KST-sak 42/15 Legevaktsamarbeid med Fauske og Sørfold

Takstnemnd for eiendomsskatt, sak 3/15 Rammer og retningslinjer for takseringsarbeidet

Sakens bakgrunn

Saltdal kommune har idag eiendomsskatt for verker, bruk og annen næringseiendom. De siste to årene er det gjort flere politiske vedtak med sikte på å vurdere muligheten for å utvide virkeområdet for eiendomsskatt til å omfatte all fast eiendom i kommunen, første gang i økonomiplanvedtaket av desember 2013. I juni 2014 vedtok kommunestyret å sette i gang et forprosjekt og ansette en egen prosjektmedarbeider for å forberede taksering. I september 2014 besluttet kommunestyret at alle eiendommer i hele Saltdal kommune skulle takseres. I økonomiplanvedtaket av desember 2014 er det forutsatt merinntekter fra eiendomsskatten på 14,8 mill kr fra 2016. I tillegg ble det i kommunestyresak 42/15 i juni d.å besluttet å arbeide for opprettholde egen legevakt i kommunen og som skulle finansieres av eiendomsskatt. Dette gir en merutgift på 3,5 mill kr.

Takseringsarbeidet ble påbegynt i april 2015 og firmaet Jeessaa AS i Bergen ble valgt som leverandør med en kontraktsverdi på 1,9 mill kr eks mva. Takseringen er nå i avslutningsfasen og faktaskjema fra besiktigelse sendes i november ut til hjemmelshavere for kontroll.

Takstnemnda har vedtatt rammer og retningslinjer for takseringen og kan nå vedta takst for hvert av objektene.

Hvorvidt det skal skrives ut eiendomsskatt i en kommune må kommunestyret hvert år ta stilling til i forbindelse med budsjettbehandlingen. Det er derfor ikke lagt opp til at satser og regler skal bestemmes i dette møtet, fordi det uansett må opp til ny behandling i desember når budsjettet vedtas. Det er likevel en del alternativer for utskrivning og noen prinsipper som bør vurderes i forkant, og som det er hensiktsmessig å drøfte i egen sak.

Vurdering

Det er eiendomsskatteloven som setter begrensninger og føringer for hvordan skatten skal skrives ut. Ved videreføring av eiendomsskatt er fristen for utskrivning innen 1. mars. Samme frist vil gjelde om eiendomsskatten utvides. Første året kommunestyret har bestemt at det skal tilordnes et bunnfradrag for boliger og fritidseiendommer, har kommunen en forlenget frist til å skrive ut skatten; innen 1. april. Kommunestyrets årlige budsjettvedtak for kommende skatteår må inneholde følgende punkter (*i kursiv skrift*)

1. *Hjemmelen for utskrivning av eiendomsskatt: Eiendomsskatteloven §§ 2 og 3.*
2. *Utskrivingsalternativer, jf eiendomsskatteloven § 3. Kommunene har syv utskrivningsalternativer og kan skrive ut eiendomsskatt på enten*
 - a) *faste eiendommer i hele kommunen*
 - b) *faste eiendommer i klart avgrensa område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang*
 - c) *bare på verk og bruk i heile kommunen*
 - d) *bare på verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen*
 - e) *faste eiendommer i klart avgrensa område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på verk og bruk i hele kommunen*
 - f) *faste eiendommer i klart avgrensa område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen*
 - g) *faste eiendommer i hele kommunen unntatt verk og bruk og annen næringseiendom*

Kommentar: Saltdal kommune har siden 2012 benyttet bestemmelsen i pkt 2 d) dvs verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen. For å oppfylle inntektsforutsetningene i økonomiplanvedtaket kommer rådmannen i budsjettforslaget for 2016 til å foreslå utskrivningsalternativ 2 a) faste eiendommer i hele kommunen.

3. *Avgrensning av eiendomsskatteområdet*
Dersom kommunen har skrevet ut eiendomsskatt i et klart avgrenset bymessig område (jf bokstavene b, e og f under pkt. 2 foran) og dette skal videreføres, kan kommunestyret nøye seg med en henvisning til det kommunestyrevedtak hvor de eksisterende grenser ble fastsatt.

Dersom det innføres eiendomsskatt i strøk som helt eller delvis er utbygde på byvis eller det eksisterende eiendomsskatteområdet endres eller utvides, må grensene for eiendomsskatteområdet beskrives. Eiendomsskatteområdet skal være "klart avgrensa", jf eiendomsskatteloven § 3. Avgrensningen kan følge gnr., koordinater, vei/gateangivelser, elver eller kart som viser eiendomsskattegrensene.

Kommentar: Det åpnes for at eiendomsskatteområdet kan begrenses, dvs at det kun er deler av kommunen som får utskrevet eiendomsskatt, typisk sentrumsnære områder. Dette er en bestemmelse som brukes i mindre og mindre grad av norske kommuner. Tidligere ble inntekter fra eiendomsskatten disponert til tilrettelegging av infrastruktur i bynære områder, mens det nå regnes som frie inntekter som kommunestyret fritt kan disponere til å opprettholde et tjenestetilbud i hele kommunen. Det er derfor vanskelig å rettferdiggjøre at kun deler av kommunen skal skattlegges. I tillegg vil det være vanskelig å bestemme en grense som oppleves

som rettferdig. En slik grense må i så fall være helt klart avgrenset og ikke overlate noen tvil. Det anbefales derfor at eiendomskatteområdet ikke avgrenses.

4. Skattesatser, eiendomsskatteloven § 13

Eiendomsskattesatsen skal være mellom 2 og 7 promille. Satsen kan ikke økes med mer enn 2 promille hvert år. Det året bunnfradrag innføres kan skatten for boligeiendommer økes med 3 promille. Skattesatsen for boliger og fritidseiendommer skal ikke økes det året bunnfradraget for slike eiendommer faller bort.

Kommentar: Eiendomsskatten for verker, bruk og annen næringseiendom er på 7 promille av verdien, altså det maksimale som loven åpner for. Ved første gangs utskrivning av eiendomsskatt skal skattesatsen være 2 promille. Ettersom Saltdal kommune allerede har eiendomsskatt, står kommunestyret fritt til å sette skattesatsen opp til maksimalt 7 promille også for boliger og fritidsboliger, selv om det altså er første gangs utskrivning for disse objektene.

Når rådmannen vurderer skattesats i budsjettforelegget, er det sett mot gjeldende økonomiplanvedtak som forutsetter merinntekter på 14,8 mill kr, og i tillegg legevaktssaken som betinger ytterligere 3,5 mill kr, til sammen 18,3 mill kr. Inntektene er ment for å dekke inn akkumulert underskudd, øke avsetningen på vedlikehold og opprettholde samme tjenestetilbud som i dag.

Kommunestyret fikk i sak 42/14 i september 2014 forelagt en matrikkelanalyse og en inntektsanalyse som belyste potensialet for merinntekter. Denne viser at kommunestyret må vedta en promillesats på 4,0 for å oppnå inntekter på 18 mill kr, forutsatt 0 i bunnfradrag. Nå som takseringen er avsluttet ser vi at dette estimatet var for ambisiøst. Dersom vi skal oppnå så mye som 18 mill kr, må skattesatsen settes til 5,2 promille, noe som vil gi en gjennomsnittlig skatt på 6.500 kr pr boligavtale i året og 3.200 kr for fritidsboliger. Dette er noe høyere enn tidligere forespeilet. Det kommer derfor i budsjettforelegget til å bli foreslått 4 promille i skattesats, noe som gir en gjennomsnittlig skatt på 5.000 kr pr bolig og 2.500 kr fritidsboliger. Dette vil gi merinntekter på 14 mill kr pr år. Konsekvensen av lavere inntekter er at den merinnsatsen på vedlikehold som var forutsatt i vedtatt økonomiplan må forskyves og utsettes til opparbeidet underskudd er dekt inn. Det foreslås også at noe av merinntektene fra eiendomsskatten disponeres til å opprettholde egen legevakt, slik som forutsatt i politisk vedtak.

5. Differensierte satser, eiendomsskatteloven § 12

Innenfor rammene av det som fremgår ovenfor under punkt 4 kan kommunestyret fastsette forskjellige skattesatser for:

- a) bosteddelen i eiendommer med selvstendige bosteddeler*
- b) grunneiendommer som det står hus på, og husløse eiendommer*
- c) bygninger og grunn*
- d) avgrenset område som nevnt i § 3*
- e) verk og bruk i områder som ikke er utbygd på byvis, jf § 4 andre ledd, andre og tredje punktum*

Kommentar: Bestemmelsene i §12 åpner for at det kan fastsettes differensierte satser. Det foreslås derfor å videreføre skattesats på 7 promille for verk og bruk og annen næringseiendom og altså 4 promille for andre enheter.

6. Bunnfradrag

Kommunestyret kan vedta bunnfradrag for boligdelen på eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet (se eiendomsskatteloven § 11 annet ledd). Bunnfradraget skal være et fast kronebeløp som trekkes fra taksten før skatten beregnes.

Kommentar: Noen kommuner benytter bunnfradrag som virkemiddel for å senke skattetrykket. Dette gir visse fordelingsvirkninger ved at skatten blir forholdsmessig høyere for boligeiendommer med høy verdi enn boliger med lav verdi (fradraget skal være et fast kronebeløp). Hvorvidt det skal benyttes bunnfradrag eller ikke avgjøres for ett skatteår av gangen. Det er ikke fastsatt noen beløpsgrense for størrelsen på bunnfradraget, men Finansdepartementet har i et brev av 13.11.2003 uttalt at fradraget ikke kan settes så høyt at det reellt sett fører til at eiendommer blir fritatt.

Bruken av bunnfradrag er knyttet til selvstendige boenheter. Dette innebærer at kommunen må ta stilling til hva som utgjør en selvstendig boenhet, noe som kan skape tvilstilfeller. Det skal gis bunnfradrag uavhengig av hvem som har eiendomsretten til boligenheten. Det må derfor gis et bunnfradrag for hver boenhet også for utleieeiendommer. På denne bakgrunn er det klart at boliger og fritidseiendommer som er utleid også skal tilordnes bunnfradrag. På bakgrunn av reservasjonen i ordlyden i eiendomsskatteloven § 11 annet ledd for boenheter som "vert nytta i næringsverksemd", kan det imidlertid spørres om dette også gjelder boliger som leies ut på kommersiell basis – som for eksempel hybelhus. Ordlyden trekker i retning av at slike eiendommer ikke skal tildeles bunnfradrag, mens formuleringen i lovforarbeidene gir støtte til at det ikke har vært tilsiktet å holde denne typen eiendom utenfor ordningen.

Det kan videre oppstå tvil med hensyn til om et bygningsareal som brukes til bolig eller fritidsbolig kan anses som en selvstendig boenhet som kvalifiserer for bunnfradrag. Dersom en leilighet brukes som bolig for en husstand, bør det normalt ikke stilles minstekrav til standard og størrelse for at kravet til boenhet skal være oppfylt. Det vil lett gi urimelige utslag og fremstå som vanskelig å forene med ønsket om å gi eiendomsskatten en sosial profil dersom større leiligheter beskattes lempeligere enn små leiligheter. Noen kommuner gjør gjeldende minstekrav til boenhetens størrelse for å hindre for eksempel at en hybel i en enebolig og lignende må tildeles bunnfradrag.

Dersom det på samme eiendom er flere bygningsenheter med selvstendige boenheter, oppstår spørsmål om fordeling av bunnfradragene. Den korrekte løsningen må være å summere takstverdien for alle bygningsenheter som tjener boligfunksjoner på eiendommen, og så gi bunnfradrag ut i fra antall selvstendige boenheter. Også bygningsenheter uten selvstendige boenheter må inngå i takstgrunnlaget (for eksempel frittliggende garasjer for boligene). En slik løsning kan innebære at en bygningsenhet med selvstendig boenhet får fullt bunnfradrag, selv om bygningsenheten isolert sett har lavere verdi. Men løsningen bidrar til likebehandling av boligeiendommer med flere boenheter, uavhengig av hvordan den samlede boligverdien fordeler seg boenhetene.

Med bakgrunn i de problemstillingene som kan oppstå ved bruk av bunnfradrag, og den negative effekten dette kan ha i forhold til likebehandling, frarådes det å benytte bunnfradrag. Det tilrås heller at man eventuelt bruker skattesatsen (promillesatsen) som virkemiddel for å justere skattetrykket.

7. *Skattevedtekter, jf eiendomsskatteloven § 10.*

Kommentar: Takstnemnda er delegert myndighet til å vedta takster og har vedtatt rammer og retningslinjer for eiendomsskatt som grunnlag for utarbeidelse av takster. Retningslinjene sier noe om hvilke kriterier nemnda legger til grunn når taksten fastsettes.

8. *Terminer (minst to) for betaling av eiendomsskatten, jf eiendomsskatteloven § 25.*

Kommentar: Kommunale avgifter faktureres i dag to ganger årlig med forfall 01.april og 01. oktober. Med bakgrunn i at vann- og avløpsgebyrene øker på grunn av omfattende utbygging, i tillegg til muligheten for at virkeområdet for eiendomsskatt kan utvides, kommer vi til å fakturere fire ganger årlig fra 2016, sannsynligvis med forfall i mars, juni, september og desember.

9. *Eventuelle fritak, jf eiendomsskatteloven § 5 og § 7.*

Kommentar: Hovedregelen er at alle eiendommer i skatteområdet er gjenstand for beskatning og at eventuelle fritak krever hjemmel i lov. Det er derfor ikke anledning for kommunestyret å innvilge fritak for eksempel ut fra sosiale hensyn, så fremt dette ikke er eksplisitt hjemlet i lov.

Eiendomsskatteloven § 5 sier noe om hvilke eiendommer som alltid skal innvilges fritak. Her har ikke kommunestyret mulighet til å overstyre bestemmelsen. Dette gjelder enkelte statlige eiendommer, jernbaner, gudshus, eiendommer som kommunen selv eier, eiendom som drives som gårdsbruk eller skogbruk og nasjonalparker og naturreservat.

Videre kan kommunestyret treffe vedtak om hvilke kategorier av eiendommer som nevnt i eiendomsskatteloven § 7 helt eller delvis *kan* fritas for eiendomsskatt, på generelt grunnlag og/eller etter søknad. Her er det nevnt fire fritaksområder som spesielt tas opp her:

a) Allmenntilgitt institusjoner

Dette punktet hjemler fritak for eiendom som eies av stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, fylke eller staten. Dette punktet ble eksplisitt behandlet i KST-sak 49/14 hvor det ble besluttet å gi slik åpning etter søknad. Det som har betydning er om eiendommen konkret benyttes i virksomhet som karakteriseres som allmenntilgitt, om det utføres tjenester som naturlig ligger til det offentlige og om virksomheten har et økonomisk formål. Her kan det tenkes for eksempel private barnehager, drift av åpne hytter (turistforeningen etc.), grendehus mm. Som et konkret tilfelle har også takstnemnda innvilget fritak til Vev-Al-Plast AS fordi dette er en vektbedrift hvis formål ikke er økonomisk men knyttet til sosialpolitiske formål. Rådmannen anbefaler at det fremdeles åpnes for slik fritak.

b) Historiske formål

I likhet med punktet over åpnes det for å gi fritak for historiske bygg. Dette ble også behandlet i sak 49/14 og foreslås videreført slik at fritak kan gis etter søknad for eiendommer uten egentlig næringsaktivitet og omsetning. Det som skal vurderes i hvert tilfelle er om eiendommen er underlagt vernebestemmelser eller lignende.

c) Nyoppførte boliger

Etter §7 c åpnes det for å gi fritak for bygninger til opptil 20 år fra den tid da bygningen ble ferdig. Dette vil i så fall kun gjelde kun boligeiendommer og ikke fritidsboliger. Det er også adgang til å begrense fritaket til eiendommer av en viss størrelse og standard. Hensikten med unntaket er å stimulere til nyetablering og at det i noen tilfeller kan være ønskelig å begrense utgiftsnivået for eksempel for unge i etableringsfasen.

Intensjonen med bestemmelsen synes god, men viser seg vanskelig å rettferdiggjøre i praksis. Bestemmelsen følger bygningens alder. For det første er det i noen grad vanskelig å rettferdiggjøre hvorfor nyetablerere med nybygde enheter skal fritas, mens nyetablerere med eldre enheter skal betale skatt. Selv om man kjøper et eldre objekt, har man likevel etableringskostnader på linje med de som bygger nytt. Videre har vi hatt en matrikkel med feil

og mangler, som spesielt gjør denne bestemmelsen vanskelig i Saltdal. Svært mange eiendommer, også av eldre dato, var i matrikkelen kodet som 'igangsatt' men ikke ferdigstilt. Under takseringsarbeidet har vi måttet kode disse som 'ferdig' i 2015, dvs at en betydelig mengde eiendommer vil regnes som 'nybygd' i disse tilfellene, kanskje opp mot 20 %. Dersom kommunestyret velger å gi fritak for nybygg, vil nødvendigvis alle disse enhetene også bli fritatt. Dette blir en urimelig og tilfeldig forskjellsbehandling. I tillegg vil det gi betydelig lavere inntekter som medfører at skattetrykket må økes på resterende eiendommer for å nå inntektskravet i økonomiplanen. Vi vil derfor sterkt fraråde at det åpnes for fritak for nyoppførte boliger.

d) Visse områder i kommunen

Avgrensinger som hjemlet i § 3 og som drøftet i pkt 2 og pkt 3 over, er videre hjemlet i § 7 ved at kommunestyret kan gi fritak for visse områder i kommunen. Som nevnt tidligere kommer bestemmelsen av at det i noen tilfeller kan argumenteres for at visse områder kanskje ikke har hatt samme nytte av kommunale investeringer som andre. KS anbefaler at man viser tilbakeholdenhet i forhold til bruk av hjemmelen, særlig på grunn av de avgrensingsproblemene som kan oppstå.

Konklusjon og anbefaling

Som nevnt innledningsvis skal kommunestyret i forbindelse med budsjettbehandlingen avgjøre hvorvidt det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen. Kommunestyret skal derfor ikke i denne saken eksplisitt avgjøre satser og regler for utskrivning av skatten, men kjenne til de prinsippene som rådmannen har lagt til grunn i budsjettforslaget.

For å oppnå inntektskravet i økonomiplanen må promillesatsen i utgangspunktet settes til 5,2. Administrasjonen har tidligere signalisert at en promillesats på 4,0 var tilstrekkelig. Rådmannen legger derfor opp til at 4,0 fremdeles settes som promillesats. Dette medfører imidlertid en inntektssvikt på 4 mill kr i forhold til det som opprinnelig var forutsatt, med den konsekvens at den planlagte styrkingen av vedlikeholdsavsetningen må forskyves i tid.

Kommunestyret kan videre gi visse fritak og begrensninger. Det anbefales å være varsom med å gi slike begrensninger, både fordi det kan føre til urimelig forskjellsbehandling og fordi dette vil medføre inntektstap, som i sin tur kan føre til at skattesats på gjenværende eiendommer må økes for å kompensere for inntektssvikten. Det anbefales derfor at det ikke gis fritak for avgrensede områder i kommunen eller for nyoppførte boliger og at det heller ikke settes bunnfradrag. Det anbefales å videreføre bestemmelsen om å åpne for fritak for eiendommer av historisk verdi og eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 10 fastsetter kommunestyret i samband med budsjettet hvilke satser og regler som skal benyttes ved eventuell utskrivning av eiendomsskatt kommende skatteår.

Saltdal kommune

Arkiv:

Arkivsaksnr: 2013/745

Saksbehandler: Ronny Seljeseth

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	147/15	10.11.2015
Kommunestyre		18.11.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Bruk av reserverte kontrakter i forbindelse med anbud

Foreliggende dokumenter:

Saltdal kommunes innkjøpsreglement

Sakens bakgrunn

Saltdal kommunestyre vedtok i sak 39/13 innkjøpsreglement for Saltdal kommune. Reglementet omhandler imidlertid ikke rutiner for bruk av reserverte kontrakter. Reserverte kontrakter er et relativt nytt begrep som kom inn i forskriften om offentlige anskaffelser (FOA) i januar 2007, men som kommunen som oppdragsgiver ikke har vært tilstrekkelig oppmerksom på. Bestemmelsen innebærer at vi kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmet, og arten eller omfanget av deres handikap innebærer at de ansatte ikke kan utøve arbeid på ordinære vilkår. Reserverte kontrakter kan altså være aktuell dersom kommunen som et sosialpolitisk tiltak, ønsker å begrense konkurranseutsetting til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter.

Temaet er blitt aktualisert fordi kommunens vekstbedrift Vev-Al-Plast AS (VAP) risikerer å miste oppdrag. Dette er blitt orientert om ved flere anledninger i formannskap og kommunestyre. Denne saken tar opp muligheten for bruk av reserverte kontrakter innen visse anskaffelsesområder.

Vurdering

Loven og tilhørende forskrift skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet og sikre effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Regelverket skal også bidra til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Dette innebærer at vi skal tenke helhetlig innenfor anskaffelsesområdet og at en i tillegg til å inngå gode avtaler også benytter markedsmakt til å fremme og forvalte offentlige verdier. Dette er grunnen til at det åpnes for å begrense konkurranse til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter som et sosialpolitisk tiltak.

Saltdal kommune er majoritetseier i Vev-Al-Plast AS (VAP), som er en vekstbedrift hvor målsettingen er å gi tilbud om tilrettelagt arbeid til personer med nedsatt funksjonsevne og arbeidstrening til personer med begrenset arbeidserfaring. Bedriften er inne i krevende situasjoner som medfører at forutsetninger for oppdrag stadig endres og kan minke. Blant annet er oppdrag fra Nav vedrørende 'Avklaring og oppfølging' og 'Arbeid med bistand' ute på anbud. Dersom VAP taper anbudet risikerer man oppsigelse av ansatte om man ikke klarer å få nasjonale plasser i samarbeidet med RIBO. Videre rammes VAP av utflaggingen av Biobag, som i dag har en kontraktsverdi på om lag 200.000 kr. Dessuten er det ved flere anledninger orientert om risiko for tap av PV-plasser. Saltdal kommune har som samfunnsaktør et delansvar for å sørge for at vekstbedrifter slik som VAP, sikres oppdrag som gjør at brukerne har meningsfulle oppdrag og bedriften sikrer sin eksistens. Dette er bærekraftig sosialpolitikk og vil hindre at kommunens utgifter øker på andre områder, herunder sosialhjelp.

Rådmannen anbefaler at det etableres en innkjøpspolitikk som tar hensyn til vekstbedriftens rolle i samfunnet. Det er derfor behov for å skape forutsigbarhet og flagge aktuelle produktområder både for eksisterende og eventuelt nye arbeidsmarkedstiltaksbedrifter i regionen. I tillegg vil egen organisasjon ha behov for retningslinjer som minner oss om viktigheten av å inkludere vekstbedrifter i vår innkjøpspolitikk.

Det er et stort mangfold av oppgaver som norske vekstbedrifter kan tilby, for eksempel kantinedrift, opplæring i norsk, vedproduksjon og til og med produksjon av avanserte deler til bilindustrien samt elektroniske komponenter til bruk i offshore- og romfartsindustri (kilde: asvl.no). Saltdal kommune benytter i dag VAP til sommerdrift og vedlikehold på Nerauran, i tillegg til en del arbeid og vedlikehold i sentrum (beplantning, vanning, ryddeoppdrag mm). For å avdekke øvrige innkjøpsområder som kan være aktuelle for reserverte kontrakter har vi forespurgt VAP, som den nærmest beliggende vekstbedriften, om aktuelle oppgaver. Vi presiserer likevel at listen ikke er uttømmende og at anbud med reserverte kontrakter vil konkurransenutsettes for flere vekstbedrifter, ikke bare VAP.

Som eksempel nevnes her:

- Rydding av skog
- Rengjøring av leiligheter etter utflytting
- Mindre flytteoppdrag, søppelkjøring etc
- Utvendig vedlikehold av vannanlegg (maling, beising, rydding av skog og gress)
- Stell, vanning og beplantning
- Tekniske hjelpemidler, lager og distribusjon
- Veisikringsmateriell (veistikker, kantstolper etc)
- Matdistribusjon fra storkjøkken til institusjoner og fordelingscentre og til enkeltpersoner
- Levering av arbeidstøy
- Levering av gaveartikler som kommunen gir i gave
- Ulike enklere mekaniske oppdrag, litt sveising
- Norskopplæring til fremmedspråklige
- Vaskeritjenester

I regionen finnes flere arbeidsmarkedstiltaksbedrifter, slik som BeiarVekst, Bopro og SISO Vekst. Vi har ikke kartlagt tjenestespekteret til disse men forutsetter at deres tjenestemeny kan tilpasses de innkjøpsområder som Saltdal kommune ønsker å definere. Dette vil også sikre en viss konkurranse selv om kommunen velger å skjerme noen konkurranser til vekstbedrifter.

Kommunestyret må være oppmerksom på at når en oppdragsgiver har gjennomført en konkurranse begrenset til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter kan ikke konkurransen trekkes fordi

tilbudene ikke synes gode nok eller vi ville ha fått bedre pris i det åpne markedet. Videre vil en begrenset konkurranse medføre færre tilbydere som igjen kan ha betydning for pris. Et argument mot at kostnadene vil stige er imidlertid at arbeidsmarkedstiltaksbedriftene normalt vil ha lavere lønnsutgifter enn ordinære produksjonsbedrifter. Det forutsettes derfor at kommunen i et totalperspektiv skal kunne få lavere kostnader ved å bruke arbeidsmarkedstiltaksbedrifter. En kan likevel ikke unnlate å gjøre oppmerksom på at kostnadene for flere av de utpekte produktområdene isolert sett kan bli høyere for kommunen når en konkurranse begrenses til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter. Likevel kan merkostnaden i mange tilfeller forsvares ut fra et sosialpolitisk hensyn.

Et annet aspekt som kommunestyret må ta i betraktning er at kommunen innenfor visse områder altså vil begrense konkurransen til et fåtall leverandører, og slik sett unnlate å invitere andre mulige tilbydere, lokalt næringsliv, fra å tegne kontrakter de normalt sett ville hatt muligheten til å konkurrere om. Denne problematikken er drøftet internt i referansegruppa for innkjøp, der også Saltdal Utvikling KF deltar. Det er enighet om at fordelene ved å sikre vektbedriftenes eksistens vil oppveie for eventuelle ulemper. Samordnet Innkjøp i Salten er også orientert om våre planer, og har heller ikke kommet med innsigelser.

Konklusjon og anbefaling

Denne saken handler om et sosialpolitisk prinsipp. Skal Saltdal kommune velge å gi fortrinn til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter innen visse tjenesteområder og derigjennom gi yrkeshemmede i kommunen økte muligheter for jobb, eller skal disse bedriftene konkurrere på ordinære vilkår på det åpne markedet sammen med øvrige bedrifter? Dette er spørsmål som må avklares av politisk i kommunestyret.

Det anbefales at det gis sentrale føringer for anskaffelsesområder dersom kommunen velger å ta i bruk FOA § 312 ved å reservere planlagte konkurranser til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter. Av dette følger at kommunestyret pålegger kommunens virksomheter å vurdere bruk av reserverte kontrakter innen innkjøpsområder som nevnt i saken.

Rådmannens innstilling

1. Følgende avsnitt tilføyes i innkjøpsreglementets kap 5. Innkjøpsmetoder:

Saltdal kommune skal innen egnede anskaffelsesområder aktivt ta i bruk Forskrift om offentlige anskaffelser § 3-12 som gir mulighet til å begrense konkurranser til arbeidsmarkedstiltaksbedrifter.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	148/15	10.11.2015

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Uttalelse vedr. ny ambulanseplan

Foreliggende dokumenter:

Brev dat. 20.10.15 fra Nordlandssykehuset.
Høringsutkast – Ny ambulanseplan
Brev dat. 22.10.15 vedr. korreksjon i høringsdokumentet

Sakens bakgrunn

Det vises til ovennevnte høringsutkast – Ambulanseplan – Bilambulanse ved Nordlandssykehuset 2015.

Høringsfristen er satt til 16.11.15.

Utkastet til ny ambulanseplan er grundig og gjennomarbeidet. Dette gjør at de forslagene som settes fram, står stødig.

Dette gjelder også den anbefaling utkastet til plan gir for ambulansestasjonen i Saltdal.

Vurdering

Som tiltak nr. 6 i tabell 2 *Prosjektets endringsalternativer med tilhørende konsekvenser for prehospital responstid* på side 19 er angitt å redusere antall ambulanserbiler stasjonert i Saltdal fra to til én.

Selv om dette er anslått å ikke gi noen reduksjon i responstid - slik responstid beregnes – har utkastet etter vårt syn gitt en helt riktig vurdering av dette tiltaket på side 20: *Da bilene i Saltdal og Fauske dekker store områder, vil det være nødvendig å vurdere konsekvenser knyttet til reduksjon i beredskap i dette området ytterligere.* Med andre ord foreslår høringsutkastet at beredskapen i Saltdal opprettholdes som nå, dvs. med to ambulanserbiler.

Vi støtter denne vurderingen. Å svekke ambulanseberedskapen i Saltdal ved å halvere antall ambulanserbiler, vil være uheldig. Ambulansebilene i Saltdal dekker området helt inn til svenskegrensen, sør til Rana kommune, i deler av døgnet også Beiarn og sørøstlige deler av Bodø kommuner. 81 km av den til dels sterkt trafikkerte E6 går gjennom kommunen, det er mange mil med 90-sone i kommunen samtidig som det alltid er en viss risiko forbundet med å ha togtrafikk.

Helt kort vil vi derfor anbefale at Nordlandssykehusets styrende organer følger opp høringsutkastet til ambulanseplan ved at ambulansestasjonen i Saltdal også i fremtiden settes opp med to ambulanserbiler.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune anbefaler at Nordlandssykehusets styrende organer følger opp høringsutkastet til ambulanseplan ved at ambulansestasjonen i Saltdal også i fremtiden settes opp med to ambulanserbiler.